

Úřad práce České republiky, generální ředitelství

Č.j.: UPCR-2023/119177-20000403/2

Poskytnutí informací ohledně provádění šetření v místě v bytě žadatele o příspěvek na bydlení po novelizaci zákona o státní sociální podpoře účinné od 1. 7. 2020

Žádost:

ze dne 10. 10. 2023

Žádost o poskytnutí informací na základě zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

Žádost souvisí s novelizací provedenou zákonem č. 363/2019 Sb., kterým se mění zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, kdy úřední osoby Úřadu práce ČR mají v rámci hodnocení nároku na dávku (příspěvek na bydlení) od 1. 7. 2020 oprávnění vykonat šetření v místě v bytě žadatele. Žadatel žádá o informaci spočívající v poskytnutí interních předpisů Úřadu práce ČR, které upravují postup úředních osob při provádění úkonu šetření v místě podle § 65 odst. 3 zákona o státní sociální podpoře, s akcentem na to, jakou formou se uděluje souhlas žadatele o příspěvek na bydlení se vstupem do obydlí, zda je udělení souhlasu se vstupem do obydlí ústní formou Úřadem práce ČR posuzováno jako odepření souhlasu se vstupem do obydlí nebo znemožnění provedení šetření v místě a zda lze žadateli o příspěvek na bydlení odepřít možnost písemně se vyjádřit do případného úředního záznamu o šetření v místě.

Na základě vyjádření Odboru zaměstnanosti a nepojistných sociálních dávek GŘ ÚP ČR, do jehož věcné působnosti předmětná problematika spadá, sdělilo GŘ ÚP ČR žadateli následující:

Podle § 65 odst. 3 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, jsou zaměstnanci orgánu státní sociální podpory oprávněni na základě souhlasu žadatele o příspěvek na bydlení nebo příjemce příspěvku na bydlení v souvislosti s plněním úkolů podle tohoto zákona vstupovat do obydlí, které osoba a s ní společně posuzované osoby užívají, a to s cílem provádět šetření v místě pro zjištění podmínek nároku na příspěvek na bydlení a jeho výši. Pokud žadatel o příspěvek na bydlení nebo příjemce příspěvku na bydlení nebo osoba společně posuzovaná nedá souhlas se vstupem do obydlí, nebo znemožní provedení šetření v místě k ověření skutečností rozhodných pro nárok na příspěvek na bydlení nebo jeho výši, orgán státní sociální podpory příspěvek na bydlení nepřizná nebo odejme; rozhodnutí o odejmutí může být prvním úkonem ve správním řízení.

Za účelem metodického sjednocení postupu krajských poboček a krajské pobočky pro hlavní město Prahu Úřadu práce ČR ve správním řízení o dávku příspěvku na bydlení podle zákona o státní sociální podpoře bylo vydáno Sdělení vedoucího oddělení HN a SSP č. 13/2020 – Příspěvek na bydlení od 01.07.2020 a šetření v místě v rámci příspěvku na bydlení. Sdělení Vám zasílám v příloze.

Pověřený zaměstnanec orgánu státní sociální podpory v rámci šetření v místě není oprávněn bez předchozího souhlasu žadatele o příspěvek na bydlení, příjemce příspěvku na bydlení nebo osoby společně posuzované vstupovat do obydlí. Souhlas se vstupem do obydlí je součástí předtisku záznamu ze šetření v místě a žadatel jej tedy uděluje písemně podpisem do záznamu (viz článek 6 bod 6 citovaného sdělení).

Z provedeného šetření v místě se vždy sepisuje záznam, který je součástí spisové dokumentace a je jedním z podkladů pro rozhodnutí. Přestože zákon neuvádí, že má být účastník řízení s obsahem záznamu přímo na místě seznámen, doporučuje se, aby pověřený zaměstnanec orgánu státní sociální podpory vykonávající šetření v místě seznámil oprávněné osoby (žadatele, příjemce, popř. společně posuzované osoby) s obsahem záznamu přímo na místě a nechal oprávněné osoby tento záznam podepsat (viz článek 6 bod 8 citovaného sdělení). V případě, že má oprávněná osoba (žadatel, příjemce, popř. společně posuzované osoby, opatrovník, zmocněnec) námitku proti obsahu záznamu, uvede tuto námitku přímo do předtisku záznamu ze šetření v místě.

Z výše uvedeného vyplývá, že pověřený zaměstnanec Úřadu práce ČR v rámci šetření v místě není oprávněn jen na základě ústního souhlasu žadatele o příspěvek na bydlení, příjemce příspěvku na bydlení nebo osoby společně posuzované vstupovat do obydlí, stejně jako nelze žadateli o příspěvek na bydlení odepřít možnost písemně se vyjádřit do úředního záznamu ze šetření v místě.

Příloha: dle textu